

REPUBLIKA SLOVENIJA

INFORMACIJSKI
POOBLAŠČENEC

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

T: 01 230 9730

www.ip-rs.si

gp.ip@ip-rs.si

Številka: 007-25/2023/2

Datum: 17. 4. 2023

Ministrstvo za pravosodje
gp.mp@gov.si

ZADEVA: Predlog Pravilnika o stroških seznanitve z lastnimi osebnimi podatki (EVA 2023-2030-009) – MNENJE

ZVEZA: vaš dopis št. 007-32/2023/4, prejet dne 6. 4. 2023 ter priloženo gradivo

Spoštovani,

na podlagi vašega zaprosila, 5. odstavka 17. člena in 3. točke prvega odstavka 55. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-2) ter 57. člena Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba) v nadaljevanju posredujemo mnenje Informacijskega pooblaščenca (IP) k prejetemu Predlogu Pravilnika o stroških seznanitve z lastnimi osebnimi podatki – EVA 2023-2030-009 (predlog pravilnika), ki se sprejema na podlagi 5. odstavka 17. člena ZVOP-2, pri čemer glede na vsebino predloga pravilnika in 17. člena ZVOP-2 izpostavljamo, da je bodisi poimenovanje pravilnika zavajajoče bodisi bi bilo treba njegovo vsebino prilagoditi, tako da bo urejala zgolj vprašanje seznanitve z lastnimi osebnimi podatki oz. zdravstveno dokumentacijo. Predlog pravilnika namreč v 4. členu (upoštevajoč diktico 2. odstavka 17. člena) ureja več kot zgolj vprašanja seznanitve, saj opredeljuje zaračunavanje materialnih stroškov v zvezi z vsemi zahtevami na podlagi 13. do 22. člena in 34. člena Splošne uredbe.

Ob tem dodajamo, da se besedilo 17. člena ZVOP-2, ob sicer razmeroma nejasni diktici tega člena, nedvomno nanaša tako na uveljavljanje pravic iz 15. do 22. člena Splošne uredbe, kot tudi na uveljavljanje drugih pravic in zahtevkov s področja varstva osebnih podatkov, dostopa do osebnih podatkov, njihovega pridobivanja in obdelave po ZVOP-2 ali drugem zakonu, o čemer predlog pravilnika molči.

IP prav tako opozarja, da iz besedila predloga pravilnika tudi ni jasno, ali in pod katerimi pogoji se lahko za zahteve po 41. in 42. členu Zakona o pacientovih pravicah (ZPacP) zaračunava materialne stroške, ter katere stroške se lahko zaračunava. So to zgolj stroški pod pogoji iz 2. odstavka 4. člena predloga pravilnika ali tudi drugi stroški? Ob tem dodajamo, da 42. člen ZPacP sploh ne določa možnosti zaračunavanja stroškov seznanitve z zdravstveno dokumentacijo po pacientovi smrti.

Glede na navedeno predlagamo, da s ciljem zagotavljanja pravne varnosti in predvidljivosti ureditve **predlog pravilnika ločeno uredi situacije zaračunavanja razumne pristojbine iz 5. odstavka 12. člena ter dodatnih kopij iz 3. odstavka 15. člena Splošne uredbe ter druge situacije zaračunavanja razumnih stroškov iz 17. člena ZVOP-2. Smiselno bi bilo tudi jasneje opredeliti, v katerem delu veljajo pravila za zahteve po 41. oz. 42. členu ZPacP.**

K 2. členu

IP izpostavlja, da je nejasno in potencialno z 12. ter 15. členom Splošne uredbe neskladno besedilo 1. odstavka 2. člena, saj izbire oblike posredovanja informacij, seznanitve in pridobitve kopij lastnih osebnih podatkov ne veže jasno in konkretno na vsebino zahteve posameznika (v smislu izbire in ne vezanosti na obliko vložitve zahteve), ampak dopušča osrednjo presojo in odločitev o tem upravljavcu.

Po mnenju IP prav tako dikcija 2. odstavka 2. člena predloga pravilnika ni skladna z 12. členom Splošne uredbe, v delu, ki omogoča tolmačenje določbe na način, da se upravljavcu dopušča (glede na 12. in 15. člen Splošne uredbe neupravičeno) zaračunavanje materialnih stroškov pretvorbe potencialno že pri posredovanju prve kopije osebnih podatkov na podlagi zahteve iz 15. člena Splošne uredbe. Zato predlagamo, da se besedilo 2. člena dopolni na način, da ne bo dvoma o tem, da je kakršnokoli zaračunavanje materialnih stroškov v zvezi z uveljavljanjem pravic iz 13. do 22. in 34. člena Splošne uredbe dopustno zgolj za dodatne kopije pod pogoji iz 3. odstavka 15. člena Splošne uredbe ali v primeru očitno neutemeljenih ali pretiranih zahtev posameznika, ko so izpolnjeni pogoji iz 5. odstavka 12. člena Splošne uredbe – kar pa načeloma ne more biti prva zahteva za seznanitev.

V delu, ko gre za zaračunavanje materialnih stroškov za druge zahteve posameznika iz 17. člena ZVOP-2 (torej zahteve, ki ne temeljijo na Splošni uredbi), je lahko ureditev v predlogu pravilnika ustrezno drugačna.

Takšno stališče izhaja tudi iz smernic glede pravice posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, do seznanitve z lastnimi osebnimi podatki Evropskega odbora za varstvo podatkov¹, v katerih odbor izrecno poudarja, da je posredovanje kopije inherentni del pravice do seznanitve ter, da mora upravljavec zagotoviti, da je prva kopija brezplačna, četudi bi pomenila izdelava reprodukcije kopije velike stroške (kot primer navaja izdelavo kopije posnetka telefonskega pogovora).

Prav tako pravilnik molči o podrobnejši opredelitvi vrste elektronske oblike (zahteva 3. odstavka 15. člena Splošne uredbe). Iz omenjenih smernic evropskega odbora (na podlagi besedila 15. člena Splošne uredbe) izrecno izhaja, da mora upravljavec v primeru posredovanja podatkov v elektronski obliki, posamezniku, na katerega se nanašajo osebni podatki, če slednji ne zahteva drugače, informacije zagotoviti v elektronski obliki, ki je splošno uporabljana, kar pomeni, da sama elektronska oblika ne sme biti takšna, ki bi zahtevala od posameznika, da bi si za ogled moral kupiti posebno programsko opremo. Za izpolnitev obveznosti upravljavca glede posredovanja kopije v splošno uporabljani elektronski obliki po mnenju evropskega odbora ne zadošča, da se posamezniku izroči nosilec s podatki, ampak mora biti posameznik tudi zmožen kopijo prenesti k sebi v splošno uporabljani elektronski obliki. Predlagamo, da se predlog pravilnika kot tehnično izvedbeni predpis dotakne tudi tega vprašanja.

IP predlaga, da se zato 2. člen bodisi bistveno preoblikuje bodisi črta. V nasprotnem primeru ustvarja nepotrebno zmedo in nejasnosti.

K 3. členu

IP s ciljem zagotavljanja učinkovite izvedbe pravice do vpogleda predlaga, da se na koncu 1. odstavka 3. člena pred piko doda besedilo: »..., **pri čemer se mu omogoči primeren čas za izvedbo vpogleda**.«.

K 4. členu

Kot že izpostavljeno zgoraj, IP glede na materijo predloga pravilnika ugotavlja, da ni ustrezna dikcija, ki kumulativno združuje pogoje iz 2. odstavka 17. člena ZVOP-2 ter 3. odstavka 15. člena Splošne uredbe, pri čemer je že besedilo 17. člena ZVOP-2 nejasno, saj meša različne zahteve in zahtevke. Zato predlagamo ločeno ureditev zaračunavanja razumne pristojbine iz 5. odstavka 12. člena ter dodatnih kopij iz 3. odstavka 15. člena Splošne uredbe ter drugih situacij zaračunavanja razumnih stroškov iz 17. člena ZVOP-2.

Neustrezna je tudi določba 4. odstavka, ki veže posredovanje informacij na tehnične pripomočke, s katerimi upravljavec razpolaga. Glede na vsebino 4. člena navedeno ni skladno z zahtevami 12. do 22. in 34. člena Splošne uredbe, saj ima upravljavec obveznosti glede zagotavljanja pravic posameznikov po Splošni uredbi (in nenazadnje po 38. členu Ustave) ne glede na izbrano obliko in tehnologijo obdelave osebnih podatkov, v zvezi s katerimi posameznik zahteva seznanitev (npr. uporabo cenovno dostopnega, a z vidika zagotavljanja pravic posameznika neprimerne videonadzorne sistema). To da upravljavec ne razpolaga s tehničnimi pripomočki, samo po sebi ne more biti razlog za neizpolnjevanje pravic posameznika. To bi moral upravljavec upoštevati že pri izbiri

¹ https://edpb.europa.eu/system/files/2022-01/edpb_guidelines_012022_right-of-access_0.pdf

tehnologij oz. pripomočkov za obdelavo osebnih podatkov. Prav tako iz zgoraj omenjenih smernic evropskega odbora, kot je že izpostavljeno v pripombah k 2. členu izrecno izhaja, da tehnična opremljenost upravljavca ne more biti razlog za omejevanje pravic posameznika. Zato predlagamo, da se 4. odstavek 4. člena črta.

Nova člena bi se lahko oblikovala na primer na način, kot predlagamo spodaj:

»xx. člen

(stroški zaračunavanja razumne pristojbine ter dodatnih kopij)

(1) Informacije na podlagi 13. in 14. člena Splošne uredbe ter vsa sporočila in ukrepi, sprejeti na podlagi 15. do 22. člena in 34. člena Splošne uredbe se zagotovijo brezplačno.

(2) Zgolj kadar so izpolnjeni pogoji iz petega odstavka 12. člena ali iz tretjega odstavka 15. člena Splošne uredbe lahko upravljavec posamezniku v zvezi z uveljavljanjem zahtev iz prejšnjega odstavka zaračuna le materialne stroške za posredovanje naslednjih informacij ali osebnih podatkov:

1. dodatnega prepisa, fotokopije ali nosilca elektronskega zapisa zahtevane informacije ali osebnega podatka, pri čemer se kot prepis šteje izdelava kakršnegakoli dodatnega dvojnika s tehničnimi sredstvi,

2. dodatno pretvorbo informacije ali osebnega podatka iz elektronske v fizično obliko, če je informacija izključno v elektronski obliki, posameznik pa želi informacijo prejeti v fizični obliki,

3. dodatno pretvorbo informacije ali osebnega podatka iz fizične v elektronsko obliko, če je informacija izključno v fizični obliki, posameznik pa želi informacijo prejeti v elektronski obliki,

4. izdelavo dodatnih fotokopij informacije ali osebnega podatka zaradi izvajanja delnega dostopa za vpogled v dokumentacijo,

5. poštnino za pošiljanje dodatnih kopij osebnih podatkov iz prejšnjih točk po redni pošti.

(3) Upravljavec v nobenem primeru ne zaračuna stroškov:

1. za vpogled v dokumentacijo, kadar ne gre za primere iz 4. točke prejšnjega odstavka,

2. za vpogled v dokumentacijo v elektronski obliki, ne glede na izveden delni dostop, če se ga opravi v elektronski obliki,

3. za telefonsko posredovanje informacij,

4. za posredovanje informacij po elektronski pošti ali drugi elektronski komunikaciji, če ne gre hkrati za primere iz 3. točke prejšnjega odstavka.

xy. člen

(stroški posredovanja informacij in osebnih podatkov)

(1) Druge informacije, sporočila, odgovori in ukrepanja upravljavca iz 17. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov, ki niso zajeti v prejšnjem členu, se zagotovijo brezplačno, če zakon ne določa drugače.

(2) Zgolj kadar so izpolnjeni pogoji iz drugega odstavka 17. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov lahko upravljavec posamezniku v zvezi z uveljavljanjem zahtev iz prejšnjega odstavka zaračuna le materialne stroške za posredovanje naslednjih informacij ali osebnih podatkov:

1. prepisa, fotokopije ali nosilca elektronskega zapisa zahtevane informacije ali osebnega podatka, pri čemer se kot prepis šteje izdelava kakršnegakoli dvojnika s tehničnimi sredstvi,

2. pretvorbo informacije ali osebnega podatka iz elektronske v fizično obliko, če je informacija izključno v elektronski obliki, posameznik pa želi informacijo prejeti v fizični obliki,

3. pretvorbo informacije ali osebnega podatka iz fizične v elektronsko obliko, če je informacija izključno v fizični obliki, posameznik pa želi informacijo prejeti v elektronski obliki,

4. izdelavo fotokopije informacije ali osebnega podatka zaradi izvajanja delnega dostopa za vpogled v dokumentacijo,

5. poštnino za pošiljanje dokumentacije iz prejšnjih točk po redni pošti.

(3) Upravljavec v nobenem primeru ne zaračuna stroškov:

1. za vpogled v dokumentacijo, kadar ne gre za primere iz 4. točke prejšnjega odstavka,

2. za vpogled v dokumentacijo v elektronski obliki, ne glede na izveden delni dostop, če se ga opravi v elektronski obliki,

3. za telefonsko posredovanje informacij,

4. za posredovanje informacij po elektronski pošti ali drugi elektronski komunikaciji, če ne gre hkrati za primere iz 3. točke prejšnjega odstavka.«.

K 5. členu

Predlagamo, da pri 9. točki 5. člena predloga pravilnika dodatno opredelite, da mora biti USB ključek ustrezne zmogljivosti glede na zahtevane osebne podatke, prav tako predlagamo, da se strošek ožje opredeli oz. se v izogib zlorabam opredeli najvišji možni znesek, tržna cena je namreč zelo odprt pojem, ki upravljavcu prepušča veliko mero samovolje.

K 6. členu

S ciljem učinkovitega varovanja pravic posameznikov in v izogib zlorabam predlagamo, da se posameznika o višini materialnih stroškov seznanijo preden se mu pošlje podatke, da si lahko posameznik še premisli (podobna je ureditev v 36. členu ZDIJZ). Posameznik namreč ne more vnaprej predvideti finančnih posledic uveljavljanja zahteve. Vsekakor pa je primerno, da se končna specifikacija materialnih stroškov pošlje posamezniku ob posredovanju zahtevanih informacij oz. osebnih podatkov in posameznik stroške plača po prejemu teh informacij oz. osebnih podatkov.

Predlagamo, da pripombe in izpostavljene skrbi IP upoštevate in predlog pravilnika bistveno dopolnite.

Hvala za sodelovanje in lep pozdrav,

Mojca Prelesnik, univ. dipl. prav.,
informatična pooblaščenka

Pripravila:

Alenka Jerše, univ. dipl. prav.
namestnica informatične pooblaščenke

Poslati:

- po e-pošti.